



Folkhälsoplan 2021-2029

Värmlandsrådet 21-01-22



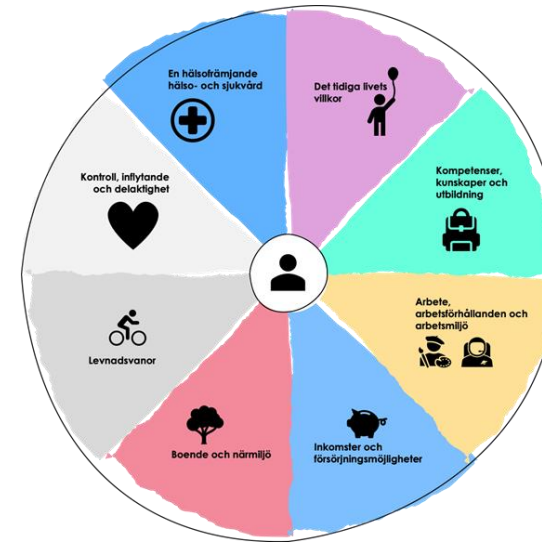
Folkhälsa

Nationell folkhälsopolitik

Målet är att **skapa samhällliga förutsättningar** för en god och jämlik hälsa i hela befolkningen och **sluta de påverkbara hälsoklyftorna** inom en generation.

Åtta målområden

1. Det tidiga livets villkor
2. Kompetenser, kunskaper och utbildning
3. Arbete, arbetsförhållanden och arbetsmiljö
4. Inkomster och försörjningsmöjligheter
5. Boende och närmiljö
6. Levnadsvanor
7. Kontroll, inflytande och delaktighet
8. En hälsofrämjande hälso- och sjukvård



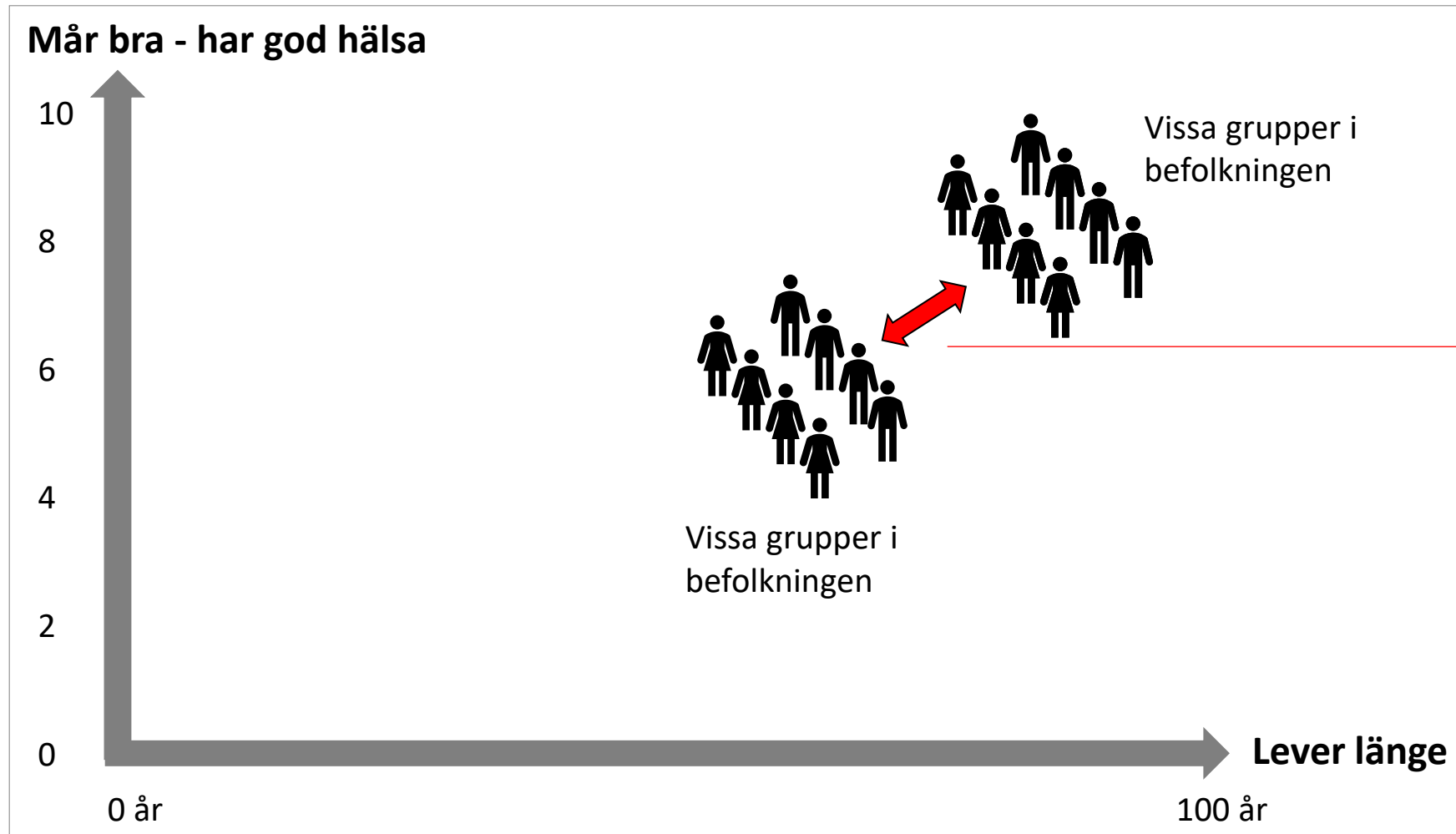
Hälsans bestämningsfaktorer

Individens hälsa påverkas av en mängd faktorer på individ-, grupp- och samhällsnivå, som tillsammans skapar förutsättningarna för hälsa eller ohälsa.

Ett samspel mellan individ och samhälle.



Den sociala gradienten för hälsa

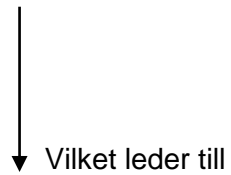
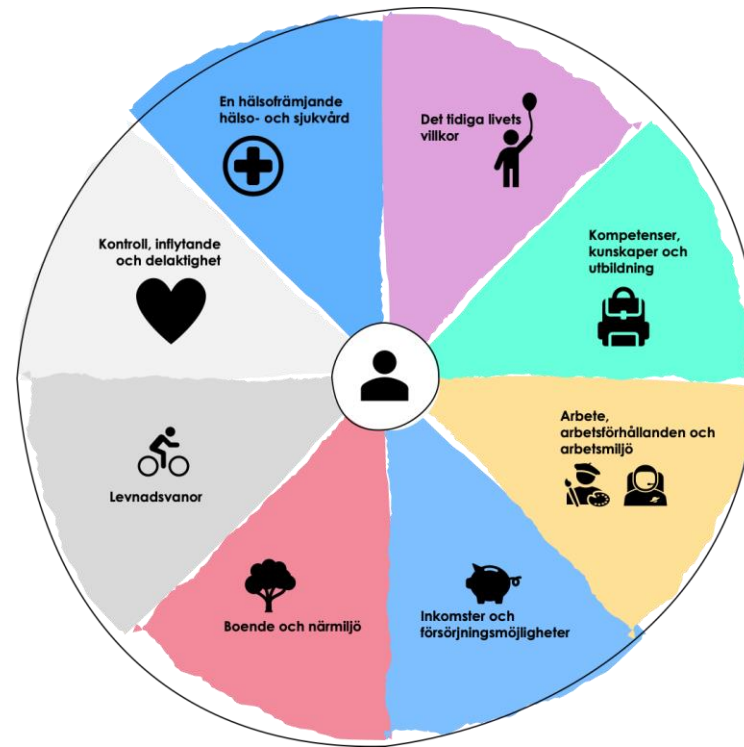


Hur kan vi minska gapet mellan dessa grupper?

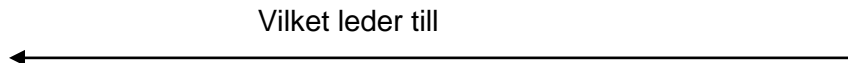
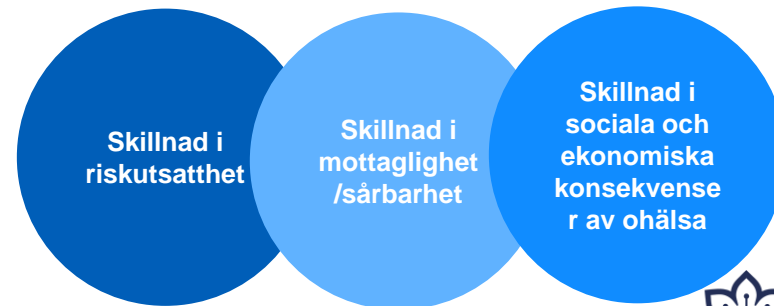
Folkhälsa = god och jämlik hälsa



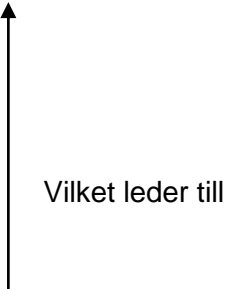
Leder till ojämlik resurstillgång inom 8 områden



Vilket leder till



Vilket leder till



Vilket leder till



Folkhälsoplan 2021-2029

Folkhälsoplan 2021-2029

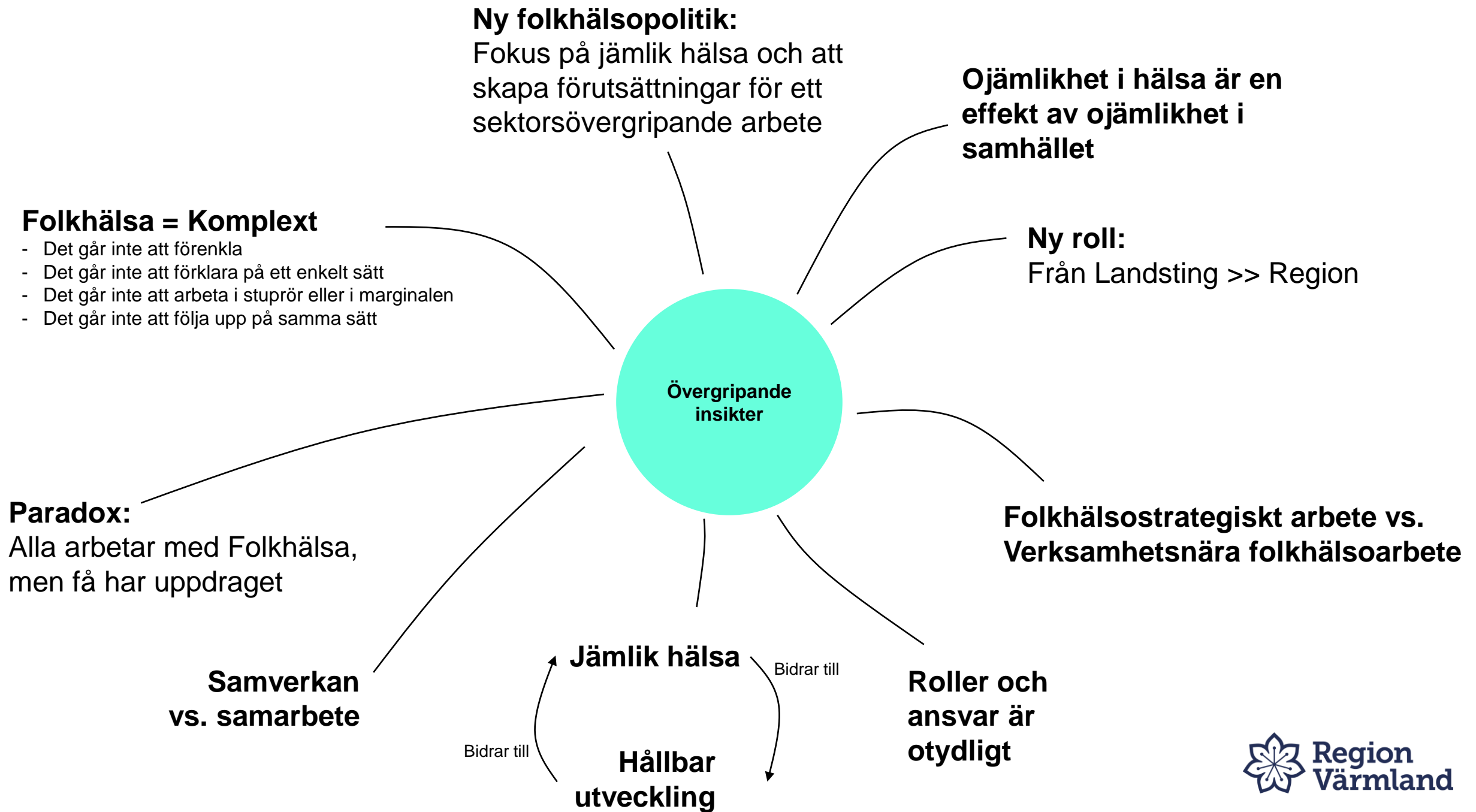
Kultur och bildningsnämnden beslutade i juni 2019 om framtagande av en ny folkhälsoplan:

”En länsövergripande strategi för god och jämlik hälsa bör tas fram i bred delaktighet och ta sin utgångspunkt i en analys av befolkningsdata, den nationella folkhälsopolitiken och de övergripande globala hållbarhetsmålen inom Agenda 2030.”

I samband med detta beslutades om ett tilläggsuppdrag från Regionfullmäktige om att:

”Värmlands folkhälsostrategi vid uppdatering har ett tydligare mål att bli bäst i Sverige på folkhälsa”

Framtagandet av folkhälsoplan 2021-2029 har skett i bred delaktighet med olika aktörer i Värmland. Värmlands kommuner utgör en särskilt viktig grupp av aktörer. En kommunarbetsgrupp har fungerat som referensgrupp i arbetsprocessen. Genom frågor ställda till tjänstepersoner har information om organisationen för att arbeta med folkhälsofrågor inhämtats från samtliga värmländska kommuner. Drygt 15 workshops samt en stor mängd dialoger har hållits med olika aktörer i syfte att samla in kunskap och erfarenheter och diskutera skilda aspekter av folkhälsa och folkhälsoarbete.



Folkhälsoplan 2021-2029

En gemensam riktning för god och jämlik hälsa i hela Värmland

Syftet med Värmlands folkhälsoplan 2021-2029 är att folkhälsan i Värmland ska förbättras samt att skillnader i hälsa mellan olika grupper och platser ska minska.

Det ska ske genom att utveckla och förstärka organiseringen av folkhälsoarbetet i länet samt en utvecklad systematik kring det folkhälsostrategiska arbetet med fokus på bestämningsfaktorer för hälsa.

Detta ger Värmland bättre möjligheter att skapa goda och jämlika förutsättningar för hälsa i befolkningen.

De långsiktiga effekterna av planens strategiska arbete blir en god och jämlik hälsa och en robust organisering med förmåga att hantera komplexiteten i folkhälsofrågorna

INSATSER



EFFEKTER



Adresseras med folkhälsoplanen

Leder till ojämlig resurstillgång inom 8 områden



Vilket leder till

Vilket leder till

Vilket leder till



Minskar som en effekt av folkhälsoplanen

1.

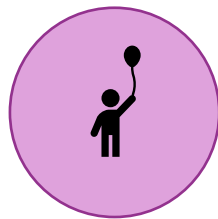
Arbeta med förutsättningar som bidrar till att hälsan i befolkningen ökar och skillnader i hälsa i Värmland minskar

- 1.1 Det tidiga livets villkor som främjar god och jämlik hälsa
- 1.2 Kompetenser, kunskaper och utbildning som främjar god och jämlik hälsa
- 1.3 Arbete, arbetsförhållanden och arbetsmiljö som främjar god och jämlik hälsa
- 1.4 Inkomster och försörjningsmöjligheter som främjar god och jämlik hälsa
- 1.5 Boende och närmiljö som främjar god och jämlik hälsa
- 1.6 Levnadsvanor som främjar god och jämlik hälsa
- 1.7 Kontroll, inflytande och delaktighet som främjar god och jämlik hälsa
- 1.8 En hälsofrämjande hälso- och sjukvård som främjar god och jämlik hälsa

2.

Skapa en bättre organisering av folkhälsoarbetet

- 2.1 Att etablera Värmlands folkhälsoplattform
- 2.2 Att folkhälsa och jämlikhet är högst på den politiska agendan i Värmland
- 2.3 Att folkhälso- och jämlikhetsperspektivet är centralt i allt verksamhets-, policy- och tjänsteutvecklingsarbete i Värmland



1.1

Det tidiga livets villkor som främjar god och jämlik hälsa

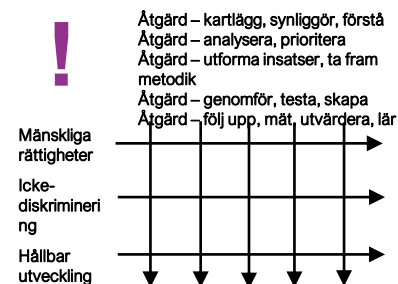
Barns utveckling och framtida hälsa påverkas av faktorer under fosterstadiet och av förhållandena under barndomen. Biologiska, psykologiska och sociala faktorer samspelar och påverkar den långsiktiga hälsan hos barn. Forskningen har visat att inläringen hos barn beror, inte bara på biologiska, neurologiska eller andra medicinska faktorer, utan den är i högsta grad beroende av samspelet mellan barnets miljö, erfarenheter, inläring och arv.

En central aspekt i barnets utveckling är föräldrarnas sociala, ekonomiska och pedagogiska resurser. Barn till exempelvis föräldrar med knappa ekonomiska resurser eller föräldrar med funktionsnedsättning har sämre livsvillkor vilket bidrar till att påverka barnets och den blivande vuxnas hälsa negativt samt att öka ojämlikhet i hälsa. Det tidiga livets villkor är således även starkt kopplad till insatsområde 1.4 om inkomster och försörjningsmöjligheter.

Eftersom ojämlikhet i uppväxtvillkoren ger barnet mindre möjligheter att utvecklas i det tidiga livet är det av högsta vikt att skapa, stötta och stärka en god start i livet och motverka diskriminering. Det är också angeläget att barn och unga i Värmland har kunskap om sina rättigheter.

För att öka jämlikheten i tillgången till resurser inom målområde *Det tidiga livets villkor* och bidra till en hållbar utveckling i länet är det viktigt att arbeta brett med insatsområde 1.1 i Värmland. Folkhälsopolitiken framhåller dock följande områden som speciellt viktiga:

- En jämlik mödra- och barnhälsovård
- En förskola av god kvalitet
- Att barnperspektivet tas i beaktande



Indikatorer av vikt för utvecklingen inom insatsområde 1.1 som belyses av stödstrukturen för det statliga folkhälsoarbetet är:

- Tobaksanvändning vid inskrivning vid mödrhälsovården
- Riskbruk av alkohol vid inskrivning vid mödrhälsovården
- Tobaksrökning i hemmet under spädbarnstiden
- Identifiering av depression bland nyblivna mödrar*
- Screening av barnets språkutveckling inom barnhälsovården*
- Andel barn inskrivna i förskolan
- En förskola av hög kvalitet*
- Hembesök av barnhälsovården*
- Föräldrastöd

Indikatorer märkta med * är utvecklingsindikatorer eller utvecklingsområden.

Uppföljning av den förväntade förbättringen inom insatsområde 1.1 sker genom en årligen rapporterad bevakning av riktningssystem 1.1. Utvärderingen baseras på en samlad bedömning bestående av en kombination av; A) genomförda åtgärder och utfallet av dessa, B) hur väl de genomgående perspektiven efterlevts, C) utvecklingen inom ett antal indikatorer.

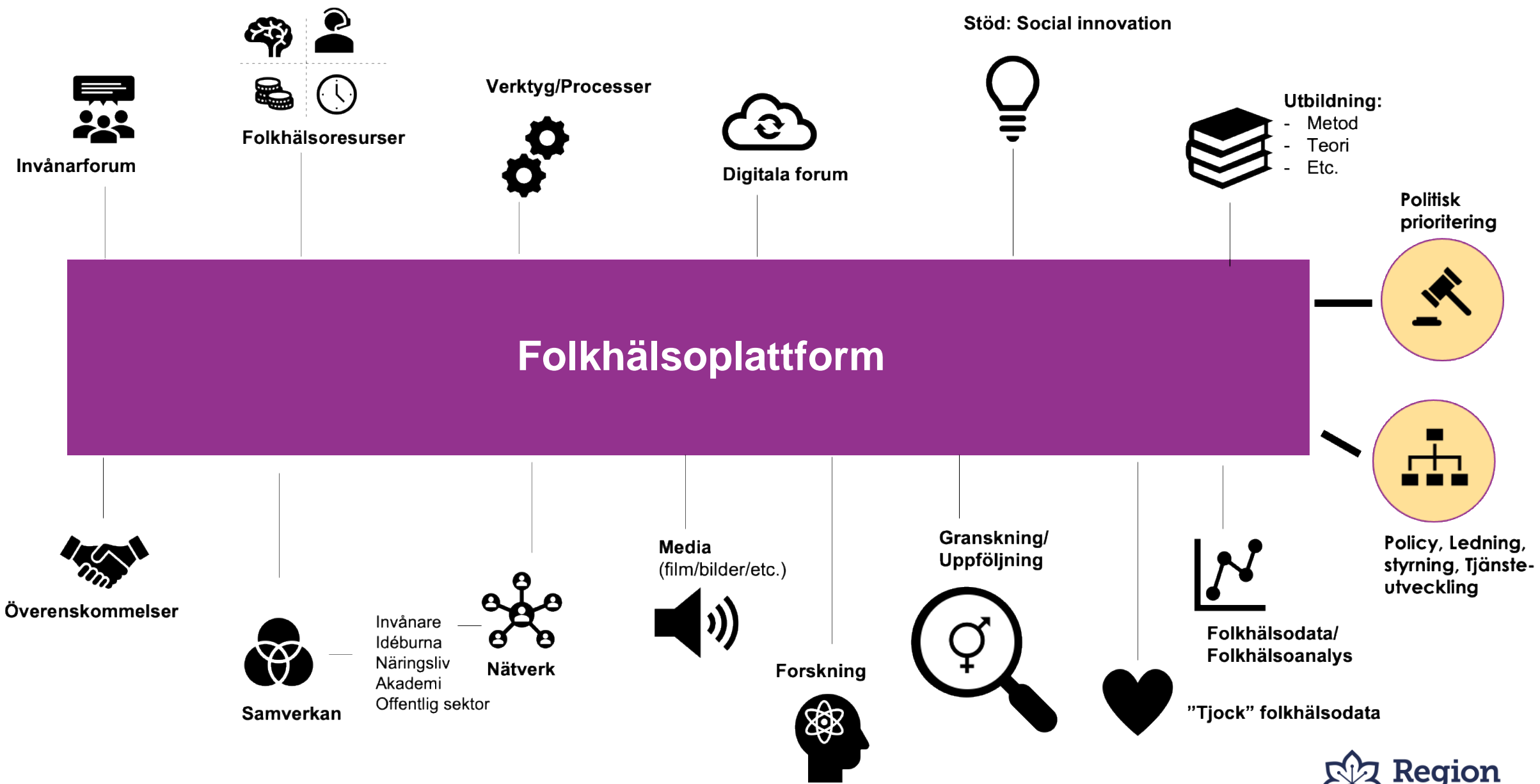
Indikatorer som ingår i uppföljningen av insatsområde 1.1 består av en sammanvägning av indikatorer belysta i stödstrukturen för det statliga folkhälsoarbetet och indikatorer specifika för Värmland. Mer information om uppföljning finns på sidan 28.

Riktningssystem 1.1

Syns en ökad jämlikhet i uppväxtvillkoren?

Mål 1.1

Ökad jämlikhet i uppväxtvillkoren.





Region
Värmland